

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci

Propozycja Fundacji Dajemy Dzieciom Się

Jak lepiej chronić dzieci przed przemocą?
Zgłoś placówkę do programu

chronimydzieci www.chronimydzieci.pl

Dodruk sfinansowano w ramach programu „Chronimy Dzieci” współfinansowanego ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach Rządowego programu na lata 2014–2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” – zadanie publiczne „Bezpieczna i przyjazna szkoła – ocena szkół i placówek systemu oświaty realizujących politykę ochrony dzieci przed agresją i przemocą”.

Promuj wśród uczniów

116 111
telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

Martwisz się o dziecko?
Zadzwoń

800 100 100
telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci

Do każdego z poniższych działań powinna być przypisana konkretna osoba (np. psycholog, pedagog, wychowawca) odpowiedzialna za jego wykonanie

Podejrzewasz lub uzyskałeś informację o krzywdzeniu dziecka

Czy wystąpiło uszkodzenie ciała dziecka lub potrzebuje ono pomocy lekarskiej?

nie

tak

Sporządź notatkę służbową

Wezwij pogotowie bądź skonsultuj sytuację z pielęgniarką lub higienistką szkolną

Poinformuj dyrektora lub osobę monitorującą stosowanie polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem*

* nie ma przeszkód, aby informować także wychowawcę (pedagoga, psychologa) – każda szkoła określa grono osób w dokumencie Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Jeśli sprawcą jest...

Pracownik

Osoba ze środowiska rodzinnego

Rówieśnik

Negatywne zachowanie pracownika placówki (np. ośmieszanie, dyskryminowanie, mobbing, nierówne traktowanie)

Podejrzenie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka

Jeśli zachodzi potrzeba umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, skontaktuj się z sądem rodzinnym; jeśli nie ma takiej możliwości, skontaktuj się z policją

Przemoc fizyczna, psychiczna wobec dziecka, dziecko świadkiem przemocy w rodzinie

Zagrożenie dobra dziecka (zaniedbanie fizyczne, psychiczne, konflikty okołorodowodowe zagrażające dobru dziecka, niezaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka, zaniedbanie, rodzic/opiekun nadużywający substancji zmieniających świadomość)

Podejrzenie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka

Ile lat ma sprawca?*

*wiek w chwili popełnienia czynu

<13 13 ≤ <17 ≥17

Dyrektor zgłasza sprawę na policję lub do sądu rodzinnego

Czy sprawca dopuścił się czynu karalnego/zabronionego?

Dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k.)

Osobne rozmowy

Z pracownikiem
Ustal kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje

Z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami
• poinformuj o zaistniałej sytuacji
• ustal plan pomocy dziecku (zapewnienie roli opiekunów, wsparcie dziecka przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia)

Dyrektora ze sprawcą (fakultatywnie)
• poinformuj o posiadanej relacji ze zdarzenia
• poinformuj o obowiązku złożenia zawiadomienia na policję lub do prokuratury

Rozmowa z dzieckiem

Rozmowa z rodzicem/opiekunem (w przypadku przemocy w rodzinie – z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym)
• przedstaw formy i okoliczności krzywdzenia
• poinformuj o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia
• omów rolę rodzica/opiekuna w podejmowaniu interwencji (wspieranie dziecka), zaproponuj wsparcie
• poinformuj o ustawowym obowiązku podjęcia interwencji prawnej
• poinformuj o placówkach świadczących pomoc
• ustal plan pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, wsparcie go przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia)
• ustal kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu

Dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k.)

Rozmowa z osobami uwikłanymi w przemoc

ze sprawcą przemocy

ze świadkiem przemocy

z ofiarą przemocy

Osobne rozmowy

Z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami

Dyrektora ze sprawcą (fakultatywnie)

Rozmowa z rodzicami/opiekunami dzieci
• poinformuj o zaistniałej sytuacji
• ustal plan pracy z dziećmi i rodzicami/opiekunami
• spisz kontrakt z rodzicami/opiekunami

Rozmowa z rodzicem/opiekunem (w przypadku przemocy w rodzinie – z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym)

Dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k.)

Rozmowa z rodzicami/opiekunami dzieci

Wylimitowanie zachowań niepożądanych
• weź pod uwagę incydentalność, powtarzalność i nasilenie sytuacji przemocy
• przeanalizuj pozycję ofiary, sprawcy i świadka w szkolnych grupach rówieśniczych
• weź pod uwagę mocne strony ofiary, sprawcy oraz świadka, a także ich niezaspokojone potrzeby, zaplanuj konkretne formy pracy z grupą
• rozpatrz sytuację w kontekście środowiska rodzinnego dziecka

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji

Czy zaplanowane działania przyniosły efekt?

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji

Uruchom procedurę „Niebieskie Karty”
Wypełnij formularz NK-A, wyślij do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego

Jeśli zauważasz niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej
Złóż (równoległe lub niezależnie) wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji

Czy zaplanowane działania przyniosły efekt?

Czy działania przyniosły pożądany skutek?

Czy sprawca przejawia demoralizację?

Czy przyczyną jest brak współpracy ze strony rodziców?

Zakończ działanie, monitoruj sytuację

Podejmij w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z Karty Nauczyciela lub kodeksu pracy

Zakończ działanie, monitoruj sytuację

Jeśli przyczyną jest brak współpracy z rodzicami/opiekunami, nieprzestrzeganie ustaleń kontraktu lub jeśli zauważasz niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej, złóż wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art. 572 k.p.c.)

Zakończ działanie, monitoruj sytuację

Zakończ działanie, monitoruj sytuację

Zakończ działanie, monitoruj sytuację

Złóż wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka i rodziny; rozważ zmianę planu naprawczego

Zakończ działanie, monitoruj sytuację

Zakończ działanie, monitoruj sytuację